

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
INFORMATION TECHNOLOGY LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS
UNDER SAMUT SAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE.

¹อภิวิชญ์ สนลอย Apivit Sonloi

²อรพรรณ ตูจินดา Oraphan Toujinda

³ดวงใจ ชนะสิทธิ์ Duangjai Chanasid

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Nakhon Pathom Rajabhat University

¹Corresponding Author, Email: Apivit22@gmail.com

Received January 25, 2022; Revised March 6, 2022; Accepted: March 31, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารและครูให้มีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 331 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศในการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร และความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์

2. ผลเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน การได้รับการอบรมพัฒนา ด้านเทคโนโลยีและขนาดสถานศึกษา ต่างกันมีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารและครู ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อำนวยความสะดวก การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน การตรวจสอบและจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ การปฏิบัติงานของครู การจัดหาและการใช้โปรแกรม เทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบการดำเนินงาน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ; ผู้บริหารสถานศึกษา; ประถมศึกษา

Abstract

This research aims to study: 1) Information technology leadership of administrators under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office; 2) Comparison of Information technology leadership of administrators under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office Classified by personal status; and 3) Identify the guidelines for promoting and developing the information technology leadership of administrators and teachers under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office. The sample was 331 administrators and teachers under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office, derived by proportional stratified random sampling distributed by school size. The instrument used was a questionnaire constructed by the researcher. Data were analyzed with frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance, and content analysis.

The findings of the research were as follows:

1. The overall and each aspect of Information technology leadership of administrators, were at a high level. Each aspect was ranking from the highest to the latest mean; there are support for the using of information technology, visionary leadership, the using of information technology in teaching and learning and using of information technology in management, respectively.

2. The results of the comparison of Information technology leadership of administrators the Scheffé's post-hoc test was used to compare which groups were different each other. when classified by gender, age, educational level, academic standing, work experience. receiving training in technology development and school size were found that the different were not significant.

3. The guidelines for promoting and developing information technology leadership, it is advisable to use of information technology for facilitating work; evaluating student achievement, checking and storing information, managing teachers' work, providing and using information programs for operation auditing.

Keywords: Administrator's information technology leadership; school administrator; primary education

บทนำ

ปัจจุบันการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วนานาประเทศต่างมุ่งพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจและสังคมแห่งภูมิปัญญาการเรียนรู้ที่ไม่สิ้นสุด การที่จะพัฒนาไปสู่เป้าหมายได้นั้นจะต้องมีการนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อนำไปสู่การผลิต การเข้าถึง การแพร่กระจายความรู้ให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชน มีสิทธิได้เรียนรู้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเท่าที่ควรจะได้รับ ดังจะเห็นได้จากการพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 4 กล่าวว่า สถานศึกษาหมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา โดยมีการกำหนดให้สถานศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีอำนาจในการบริหารจัดการภายในองค์กร โดยมีจุดประสงค์เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินการ การตัดสินใจ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ ไม่ว่าจะเป็น ผู้เรียน ผู้ปกครอง หรือชุมชนและท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งมีบุคคลที่สำคัญที่จะทำให้การพัฒนาตามแนวทางดังกล่าวเป็นไปได้ในทิศทางที่ดีหรือไม่นั้นก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ขององค์กรนั้นๆ ซึ่งกล่าวได้ว่าการศึกษามีประสิทธิภาพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องทำการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลาและพัฒนาหาความรู้เกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการบริหารสถานศึกษาของตนเองให้มีความพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเอากระบวนการทางเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการคิดวิเคราะห์

ประมวผล รวบรวมข้อมูลและช่วยในการตัดสินใจถึงการบริหารงานต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับความในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 64 กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545) และสอดคล้องกับนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา กล่าวว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ สำหรับสร้างนวัตกรรมใหม่ทางการศึกษา เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยสังคมแห่งภูมิปัญญา (Knowledge-based economy) จำเป็นต้องมีการประยุกต์ใช้ ICT ทัวทั้งสังคมโดยอาศัยการศึกษาและโครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT ที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ประกอบกับภาครัฐจะต้องดำเนินการนำ ICT มาใช้ในระบบการศึกษา ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการสร้างชาติที่มีวัฒนธรรมการใช้ ICT อย่างรู้เท่าทันและมีธรรมาภิบาล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความจำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันและผู้ประกอบการอาชีพบางอาชีพรวมถึงการจัดการเรียนการสอน อาจมีลักษณะของการทำงานที่ต้องใกล้ชิดกับผู้อื่นที่อาจจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถช่วยอำนวยความสะดวก เช่น เทคโนโลยีใช้จ่ายไร้เงินสด การสั่งอาหาร การชำระค่าบริการต่างๆ รวมถึงการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันด้วย ซึ่งการจัดการเรียนการสอนจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การเรียนการสอนเกิดการเรียนรู้ถดถอย (Learning Loss) เป็นผลทำให้ผู้เรียนเกิดการเสียโอกาสในการเรียนรู้ การเข้าสังคม การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนตามที่ช่วงวัยสมควรจะได้รับ ซึ่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนจึงต้องคอยให้คำปรึกษาในเรื่องของใบงานต่างๆ การบ้าน และการเตรียมอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะเด็กเล็กที่ต้องการความช่วยเหลือในการเรียนของแต่ละรายวิชา

จากที่นักวิชาการและนักวิจัยกล่าวมาข้างต้นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีผลต่อคุณภาพของการจัดการทางการศึกษาและการบริหารงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารประเทศ ดังนั้นตัวผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญที่ส่งผลทำให้การบริหารงานต่างๆ ของสถานศึกษาโดยเฉพาะการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการให้ความคิดเห็นถึงการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีการพัฒนาถึงกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการวิจัยเพื่อบูรณาการพัฒนาด้านคุณภาพการศึกษา รวมไปถึงการพัฒนา

ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การแนะแนว การนิเทศการศึกษา มาตรฐานการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ร่วมมือในการพัฒนาวิชาการในสถานศึกษาและองค์กรอื่น พร้อมกับสนับสนุนงานด้านวิชาการให้กับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ รวมไปถึงหน่วยงานต่างๆ สถานประกอบการ สถาบันอื่นที่ได้จัดการศึกษา การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาภายในองค์กรและผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และมีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาในด้านการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานภายในองค์กรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การใช้ระบบสารสนเทศในโรงเรียนนั้นจะต้องมีความเหมาะสมความเป็นไปได้ และให้เป็นประโยชน์สูงสุด ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นในระบบการศึกษาอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ เช่น งบประมาณ ระบบการเงิน ระบบบุคลากร พัสดุ การลงทะเบียนเรียน การเก็บประวัติผลการเรียน การจัดตารางสอน ตลอดจนทำระบบเอกสารและงานห้องสมุด และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนสามารถดำเนินการได้ทั้งส่วนของการเรียนแบบปกติที่เน้นการศึกษาในห้องเรียน และระบบการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ที่เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (e-learning) ให้ผู้เรียนสามารถเรียนจากที่ใดหรือเมื่อใดก็ได้ที่สามารถเข้าถึงเครือข่ายได้ เช่น ระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่าย มีโฮมเพจประจำวิชา ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัด ทำรายงานผ่านโฮมเพจของตน ใช้ระบบห้องสนทนาพูดคุยในวิชาการมีกระดานข่าวโต้ตอบในวิชาการที่เรียน ใช้ระบบอีเมลในการส่งคำถามคำตอบหรือสื่อสารต่างๆ หรือใช้วิเคราะห์ผลการสอบ วิเคราะห์ข้อสอบ (สมพร ประทุมมมาลย์, สุรางค์ เมรอนันท์ และอนงค์ อนันตริยเวช, 2552)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกะทู้แม่บ่น อำเภอบ้านแพ้ว มีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 102 โรงเรียน ประกอบด้วย อำเภอเมือง 54 โรงเรียน อำเภอบ้านแพ้ว 29 โรงเรียน และอำเภอกะทู้แม่บ่น 19 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 131 คน ครูจำนวน 2,178 คน โรงเรียนขนาดเล็ก 69 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 25 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 2 โรงเรียน การดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ส่วนใหญ่ได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินเพื่อใช้ในการบริหารจัดการในโรงเรียนให้มีคุณภาพเท่าเทียมกันอย่างทั่วถึงและมี

ประสิทธิภาพและความเข้มแข็งในด้านคุณภาพการศึกษา โดยมีการมุ่งเน้นให้โรงเรียนใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงจำเป็นต้องจัดและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ครบถ้วน ถูกต้อง และตรงกับความต้องการ ทันทต่อการใช้งาน ซึ่งในปัจจุบันการที่จะดำเนินงานดังกล่าวได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องมีความพร้อมและมีแนวทางที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ รวมทั้งด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้การบริหารงานตามขอบข่ายงานทั้ง 4 ด้าน และการบริการสารสนเทศ หากไม่ศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้และไม่มีการจัดระบบให้สอดคล้องกับงาน ไม่มีการควบคุม และไม่พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรให้สามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ก็จะไม่เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาเท่าที่ควร

นอกจากนี้ การบริหารงานในสถานศึกษายังประสบปัญหาเกี่ยวกับระบบข้อมูลไม่ตรงต่อความต้องการของผู้รับบริการ เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนขาดความถูกต้องและสมบูรณ์ในเรื่องของความทันสมัยและความรวดเร็วต่อการนำข้อมูลไปใช้ ไม่มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจในการบริหารงานของสถานศึกษาตามขอบข่ายการบริหารงาน 4 ฝ่าย ได้แก่ งานด้านวิชาการ งานด้านงบประมาณ งานด้านบุคคล และงานด้านบริหารทั่วไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม ขาดสื่อและเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง แหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง นักเรียนบางส่วนขาดโอกาสที่จะคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอันเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารจัดการในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันอย่างทั่วถึงตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งปัจจุบันการเรียนการสอนออนไลน์เข้ามามีบทบาทมากขึ้นถ้าหากผู้บริหาร ครู รวมถึงผู้ปกครองนักเรียน ไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน อาจจะทำให้การเรียนการสอนไม่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับผู้เรียนได้

ดังนั้น การบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบหลักในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการบริหารของโรงเรียน ดังนี้ การบริหารงานของโรงเรียน ได้จัดออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ดังนั้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นเครื่องมือที่สามารถนำความสะดวก รวดเร็ว รวมถึงประโยชน์มาสู่องค์กรได้อย่างดี

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทาง ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารให้สามารถบริหารงานด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยเฉพาะด้าน

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการบริหารจัดการ และประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารและครูให้มีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงเปรียบเทียบ (causal comparative research) ประชากร คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครปีการศึกษา 2564 จำนวน 2,309 คนแบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 131 คน ครูจำนวน 2,178 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970 อ้างถึงใน จิตติรัตน์ แสงเลิศอูทัย, 2557) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 331 คน และใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่างโดยใช้ การสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) โดยกระจายตามจำนวนขนาดของโรงเรียน ได้ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 19 คน และครูจำนวน 312 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย พื้นที่วิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยมีการแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อความเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน การได้รับการอบรมพัฒนาด้านเทคโนโลยี ขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist)

ขั้นตอนที่ 2 สอบถามระดับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ของ Likert (1932 อ้างถึงใน สุวิมล ติรกานันท์, 2551)

ขั้นตอนที่ 3 สอบถามระดับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) มีการตรวจสอบความตรงด้านโครงสร้างเนื้อหาและภาษา (content validity) แล้วหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 ถึง 1.00 ได้กระทงคำถามภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 ข้อ โดยตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (∞ - coefficient) ของ Cronbach (1970: 161 อ้างถึงใน สุวิมลศิริกานนท์, 2551) ได้ค่าความเที่ยงตรงของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ 0.973

ผลการศึกษา

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร และด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา วิทยฐานะ ขนาดสถานศึกษาประสบการณ์ทำงาน และการได้รับการอบรมพัฒนาด้านเทคโนโลยี พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ที่ 3. ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารและครูให้มีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารเห็นถึงความสำคัญ รวมถึงให้มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศในสถานศึกษาให้ทันสมัยและเสนอประโยชน์ของการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสารสนเทศและรวมถึงมีการสนับสนุนให้ครูมีการสร้างสื่อการเรียนการสอน แบบเรียนสำเร็จรูป (CAI) เพื่อเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสนใจของผู้เรียนและมีการสนับสนุนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีต่างๆ ไว้ในห้องเรียน ห้องสมุดรวมถึงแหล่งเรียนรู้สถานที่ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปใช้ในการค้นคว้าและศึกษาได้ เพื่อสะดวกต่อการสืบค้นข้อมูลของบุคลากรและผู้เรียน และมีการบำรุงรักษาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของครู

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในลำดับสูงสุด ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร ตามลำดับ ทั้งนี้จากผลการวิจัยพบว่า สถานภาพส่วนบุคคลจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน การได้รับการอบรมพัฒนาด้านเทคโนโลยี และขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผู้ที่ตอบแบบสอบถามอยู่ในกลุ่มอายุ น้อยกว่า 30 ปี และมีอายุระหว่าง 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.20 % ซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในท่ามกลางการพัฒนาและมีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบการจำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามในด้านการได้รับการอบรมพัฒนาด้านเทคโนโลยี ผู้ที่เคยได้รับการอบรมจำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบจำแนกจากการได้รับการอบรมพัฒนาด้านเทคโนโลยี ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุราสินี สว่างศรี, 2554) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต้องพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี 18 ข้อ และความต้องการในการพัฒนามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชัยนาม บุญนิตย, 2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (นิศาชล บำรุงภักดี, 2563) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ดังนี้

1. จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ (สุหต หมดอดัม, 2561) ที่ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความเป็นผู้นำที่มี วิสัยทัศน์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

3. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ (สุหเต หมัตอะดัม, 2561) ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างก็มีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. จำแนกตามวิทยฐานะ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร ไม่แตกต่างกัน

5. จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ นิศาชล บำรุงภักดี (2563: 140) ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

6. จำแนกตามการได้รับการอบรมพัฒนาด้านเทคโนโลยี พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีการได้รับการอบรมพัฒนาด้านเทคโนโลยีต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน และด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกัน

7. จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สุหเต หมัตอะดัม (2561: 1911) ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา

ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนส่งเสริม การจัดการและการปฏิบัติ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสังคม กฎหมาย และจริยธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทสรุป

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครมีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด ขณะที่ด้าน การเรียนการสอนและการบริหารรวมถึงเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ถือเป็นเรื่องรองลงมา ส่วนแนวทางใน การส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารและครูให้มีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสร้างความตระหนักให้ ผู้บริหารเห็นถึงความสำคัญ รวมถึงให้มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศในสถานศึกษาให้ ทันสมัยและเสนอประโยชน์ของการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสารสนเทศและรวมไปถึงมีการสนับสนุนให้ครูมี การสร้างสื่อการเรียนการสอน เพื่อผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสนใจของผู้เรียนและ มีการสนับสนุนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีต่างๆ ไว้ในห้องเรียน และมีการบำรุงรักษา อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของครู

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ เรียนการสอน ผู้บริหารควรมีการวางแผนการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ในการจัดการ เรียนการสอน พร้อมเปิดโอกาสให้ครูนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และยังเปิด โอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

1.2 เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาวิชาชีพ สนับสนุนให้ครู นักเรียนใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศพื้นฐาน และสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาครูและ นักเรียนทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

1.3 เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ บริหาร ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาหรือ

ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน รวมถึงใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ลดความผิดพลาดการทำงานซ้ำซ้อน ที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

1.4 เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการออกแบบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม และมีการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2.2 เปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2.3 ควรศึกษารูปแบบการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนากระบวนการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554-2556. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2557). วิจัยวิทยาการวิจัยทางการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ชัยนาม บุญนิตย์. (2563). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- นิศาชล บำรุงภักดี. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- สมพร ประทุมมามลย์ สุรางค์ เมรานนท์ และอนงค์ อนันตริยเวช. (2552). การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล จังหวัดสระบุรี สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (2564). ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน. สืบค้น เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2564. จาก https://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=7401.
- สุธาสินี สว่างศรี. (2554). การพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2557). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุหฤต หมดอะดัม. (2561). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

